

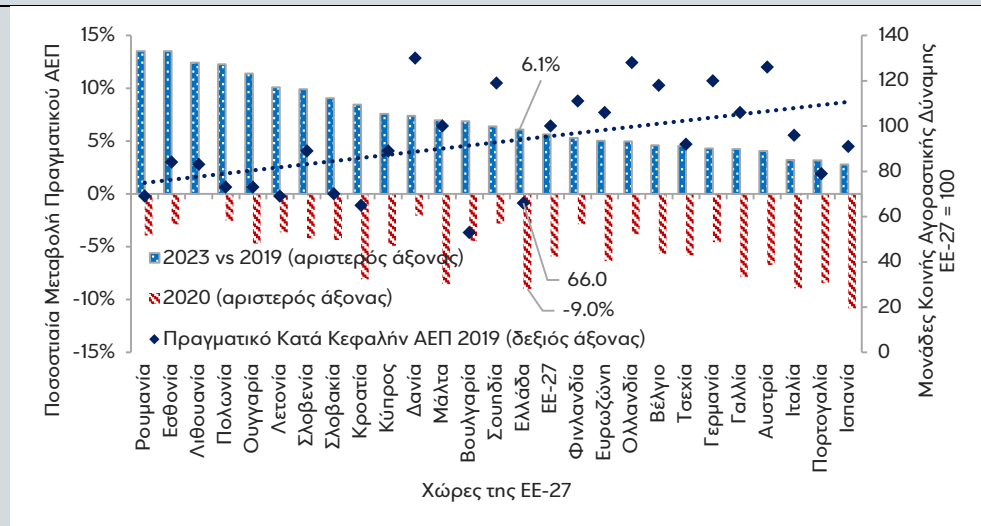
7 ΗΜΕΡΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

22 Νοεμβρίου 2021, Τεύχος 397

Συνεχίζονται οι επί τα βελτίω αναθεωρήσεις για τον ρυθμό μεγέθυνσης το 2021 – Αντοχή επέδειξαν τα φορολογικά έσοδα τον Οκτώβριο 2021

Σύμφωνα με τις πρόσφατες προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ), ήτοι του φθινοπώρου 2021 (Νοέμβριος 2021), ο πραγματικός ρυθμός μεγέθυνσης στην Ελλάδα αναμένεται να διαμορφωθεί στο 7,1% το 2021, 5,2% το 2022 και 3,6% το 2023, με ισχυρή αύξηση των εξαγωγών και των επενδύσεων. Λαμβάνοντας υπόψη τη βαθιά ύφεση το 2020 (9,0%) και την προβλεπόμενη ανάκαμψη για την τριετία 2021-2023 (16,6%), το ετήσιο πραγματικό ΑΕΠ στην Ελλάδα το 2023, εκτιμάται ότι θα είναι υψηλότερο κατά 6,1% σε σύγκριση με τα προ πανδημίας επίπεδα (€194,8 vs €183,6 δισεκ.), ωστόσο θα υπολείπεται κατά 18,7% σε σύγκριση με τα προ κρίσης χρέους επίπεδα (€194,8 vs €239,7 δισεκ.). Επιπρόσθετα, ήδη από το 2019, το κατά κεφαλή προϊόν της Ελλάδας βρίσκεται στις τελευταίες θέσεις ανάμεσα στα κράτη μέλη της ΕΕ-27 (βλέπε Σχήμα 1). Συνεπώς, την επαύριον της πανδημίας, η επίτευξη σχετικά υψηλών ρυθμών μεγέθυνσης για μεγάλο χρονικό διάστημα χωρίς την παρουσία μεγάλων μόνιμων ελλειμμάτων, θα πρέπει να αποτελεί κεντρικό στόχο της οικονομικής πολιτικής.

Σχήμα 1: Ελλάδα και ΕΕ-27 – Πραγματικό ΑΕΠ, Φθινοπωρινές Προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Eurobank Research

Σημείωση: τα αντίστοιχα μεγέθη για την Ιρλανδία είναι +32,7% (2023 vs 2019) και +5,7% (2020) και για το Λουξεμβούργο, +10,7% (2023 vs 2019) και -1,8% (2020)

Στο Σχήμα 1, παρουσιάζουμε τις αντίστοιχες προβλεπόμενες μακροοικονομικές επιδόσεις για τις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ-27, πλην της Ιρλανδίας και του Λουξεμβούργου. Η εκτιμώμενη αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ στην Ελλάδα το 2023 σε σχέση με το 2019, είναι ελαφρώς υψηλότερη σε σχέση

Συγγραφείς

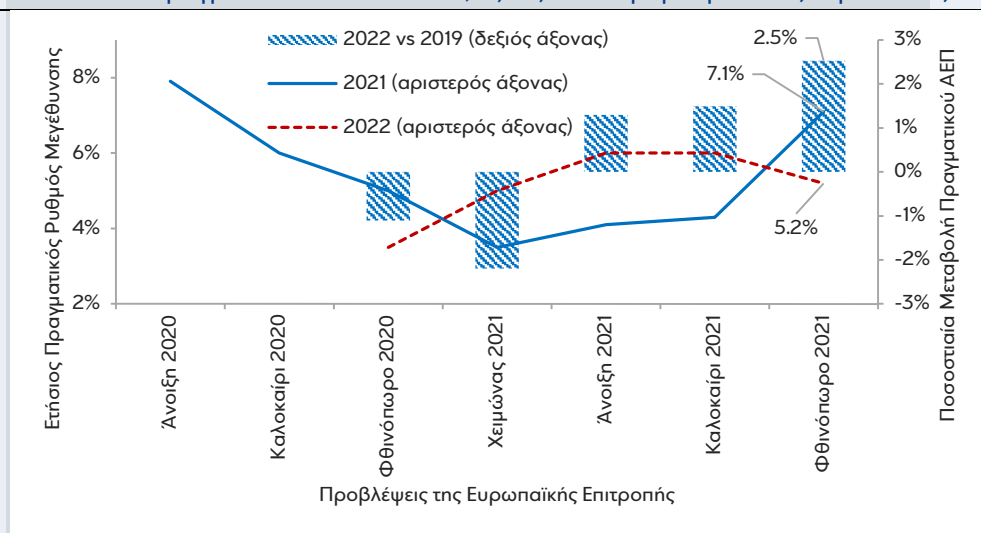
Στυλιανός Γ. Γώγος, PhD
Εργονητής Οικονομολόγος
sgogos@eurobank.gr

Ευαγγελία Τσιαμπάου
Οικονομική Αναλύτρια
etsiamprou@eurobank.gr

με το σύνολο της ΕΕ-27 και αρκετά μεγαλύτερη σε σύγκριση με άλλες χώρες του Νότου, όπως η Ισπανία, η Πορτογαλία και η Ιταλία. Το σύνολο των εκτιμήσεων έχει ως ακολούθως: Ρουμανία 13,5% (πραγματικό ΑΕΠ 2023 vs 2019), Εσθονία 13,5%, Λιθουανία 12,4%, Πολωνία 12,3%, Ουγγαρία 11,4%, Λουξεμβούργο 10,7%, Λετονία 10,1%, Σλοβενία 9,9%, Σλοβακία 9,1%, Κροατία 8,5%, Κύπρος 7,6%, Δανία 7,4%, Μάλτα 7,0%, Βουλγαρία 6,9%, Σουηδία 6,4%, Ελλάδα 6,1%, ΕΕ-27 5,6%, Φινλανδία 5,3%, Ευρωζώνη 5,1%, Ολλανδία 5,0%, Βέλγιο 4,6%, Τσεχία 4,6%, Γερμανία 4,3%, Γαλλία 4,3%, Αυστρία 4,1%, Ιταλία 3,2%, Πορτογαλία 3,2% και Ισπανία 2,8%.

Βάσει των παραπάνω εκτιμήσεων, οι χώρες της Βαλτικής και της Κεντροανατολικής Ευρώπης, αναμένεται να έχουν την υψηλότερη σωρευτική μεγέθυνση 2019-2023 ανάμεσα στα κράτη μέλη της ΕΕ-27, ενώ οι χώρες του Νότου, πλην της Ελλάδας, τη μικρότερη. Σε αυτό το αποτέλεσμα, πέραν της μη ομοιόμορφης ύφεσης που βίωσαν το 2020 οι προαναφερθείσες οικονομίες, κατά μέσο όρο διαδραματίζουν ρόλο και εγγενείς δυνάμεις σύγκλισης, λόγω των μεγάλων αποκλίσεων που παρουσιάζει το κατά κεφαλήν προϊόν των επί μέρους κρατών.

Σχήμα 2: Ελλάδα – Πραγματικό ΑΕΠ 2021-2022, Εξέλιξη των Προβλέψεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Eurobank Research

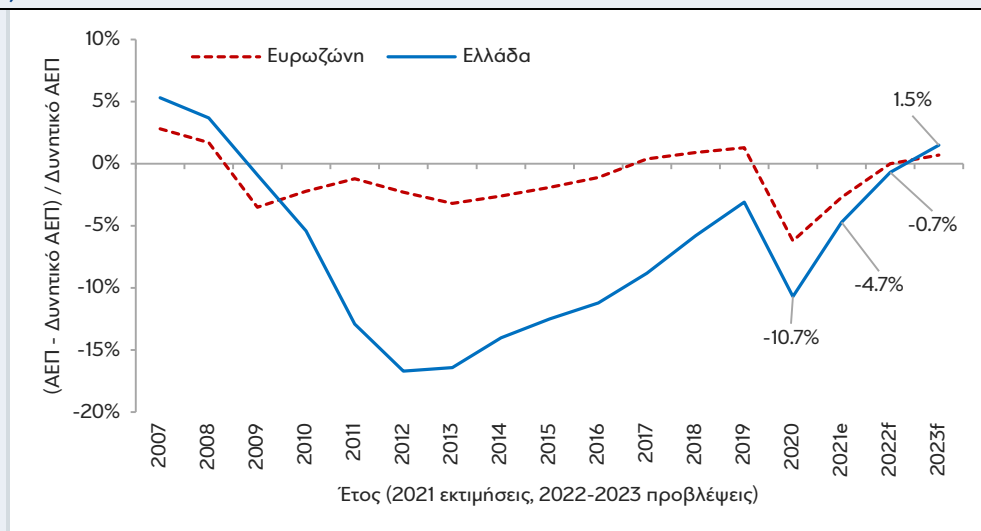
Σε ό,τι αφορά τη διετία 2021-2022 και την περίπτωση της Ελλάδας, δυο στοιχεία διαφοροποιούν τις φθινοπωρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής από τις αντίστοιχες θερινές (Ιούλιος 2021). Πρώτον, η κορύφωση της κυκλικής ανάκαμψης από την πανδημία του κορωνοϊού COVID-19, αναμένεται να επιτευχθεί το 2021 και όχι το 2022 (βλέπε Σχήμα 2), χαρακτηριστικό που καταγράφεται και στις εκτιμήσεις της εισηγητικής έκθεσης προϋπολογισμού 2022.¹ Δεύτερον, η σωρευτική προβλεπόμενη μεγέθυνση για τη διετία 2021-2022, αναθεωρήθηκε επί τα βελτίω κατά 2,1 ποσοστιαίες μονάδες, με το πραγματικό ΑΕΠ το 2022 να εκτιμάται κατά 2,5% υψηλότερο σε σύγκριση με τα προ πανδημίας επίπεδα.² Σημειώνουμε, ότι στα μέσα του χειμώνα του τρέχοντος έτους, εν μέσω εφαρμογής του 2^{ου} και παρατεταμένου γύρου των περιοριστικών μέτρων, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή

¹ Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση προϋπολογισμού 2022 (Νοέμβριος 2021), ο πραγματικός ρυθμός μεγέθυνσης εκτιμάται στο 6,9% το 2021 και προβλέπεται στο 4,5% το 2022 (6,1% και 4,5% στο προσχέδιο που κατατέθηκε τον Οκτώβριο 2021). Τα αντίστοιχα μεγέθη στο ΜΠΔΣ 2022-2025 (Ιούνιος 2021) ήταν 3,6% και 6,2%.

² Αναλυτικά, ο πραγματικός ρυθμός μεγέθυνσης για το 2021 αναθεωρήθηκε από το 4,3% στο 7,1% (+2,8 ποσοστιαίες μονάδες) και για το 2022 από το 6,0% στο 5,2% (-0,8 ποσοστιαίες μονάδες).

προέβλεπε ότι το πραγματικό ΑΕΠ στην Ελλάδα το 2022 θα ήταν μικρότερο κατά -2,2% σε σχέση με το 2019.

Σχήμα 3: Ελλάδα και Ευρωζώνη – Παραγωγικό Κενό, Φθινοπωρινές Προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Eurobank Research

Η βελτίωση των εκτιμήσεων για την πορεία της ελληνικής οικονομίας, στοιχείο που αποτυπώνεται στις εκθέσεις όλων των εγχώριων και διεθνών οργανισμών που δημοσιεύονται το τελευταίο χρονικό διάστημα, εδράζεται στους εξής παράγοντες: Πρώτον, στην ανθεκτικότητα που επέδειξε η οικονομία στα περιοριστικά μέτρα που ακολούθησαν το πρώτο ισχυρό lockdown. Τα αποτελέσματα των εθνικών λογαριασμών του 4^{ου} τριμήνου 2020 και του 1^{ου} εξαμήνου 2021 ήταν πολύ καλύτερα του αναμενομένου. Ωστόσο, την ίδια περίοδο, το δημοσιονομικό έλλειμμα ήταν υψηλό.³ Δεύτερον, στη θετική έκπληξη που διαγράφεται στον τομέα τουρισμού, με τα τουριστικά έσοδα στο 9μηνο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2021 να παρουσιάζουν ετήσια ενίσχυση κατά €5,1 δισεκ. σε τρέχουσες τιμές και να ανέρχονται στο 54,4% των ταξιδιωτικών εισπράξεων της αντίστοιχης περιόδου το 2019.⁴ Τρίτον, στις θετικές προσδοκίες, για τη μεσομακροπρόθεσμη πορεία της οικονομίας, που δημιουργεί το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ). Μετά την προβλεπόμενη κυκλική ανάκαμψη (το αρνητικό παραγωγικό κενό αναμένεται να έχει εξαλειφθεί τη διετία 2021-2022, βλέπε Σχήμα 3), το ΤΑΑ και οι αναγκαίες μεταρρυθμίσεις δύνανται να στηρίξουν την αναπτυξιακή πορεία της οικονομίας. Εντούτοις, πτωτικοί κίνδυνοι υπάρχουν. Η ενεργειακή κρίση και η αναζωπύρωση της πανδημίας στην Ελλάδα και την αλλοδαπή αποτελούν εστίες αβεβαιότητας. Επιπρόσθετα, η άρση των μέτρων στήριξης, τόσο σε επίπεδο δημοσιονομικής όσο και σε επίπεδο νομισματικής πολιτικής, θα επιφέρουν ένα κόστος προσαρμογής. Μακροπρόθεσμα, ο βασικός πτωτικός κίνδυνος, υπαρκτός εδώ και αρκετά χρόνια, είναι το δημογραφικό.

³ Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να κάνουμε τρεις παρατηρήσεις: Πρώτον, τα θετικά αποτελέσματα των εθνικών λογαριασμών βασίζονται σε έναν βαθμό στη συνιστώσα της μεταβολής των αποθεμάτων. Η εν λόγω συνιστώσα από τη φύση της παρουσιάζει υψηλή μεταβλητότητα. Δεύτερον, αναμένονται αναθεωρήσεις στα τριμηνιαία στοιχεία. Τρίτον, το δημοσιονομικό έλλειμμα το 2021 παρέμεινε υψηλό, ενισχύοντας το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών και τονώνοντας τη ζήτηση στην οικονομία.

⁴ Την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2021 τα τουριστικά έσοδα διαμορφώθηκαν στα €8,8 δισεκ. σε τρέχουσες τιμές από €3,7 δισεκ. την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2020 και €16,1 δισεκ. την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2019.

Αντοχή επέδειξαν τα φορολογικά έσοδα του Οκτωβρίου 2021, σημειώνοντας αύξηση της τάξης του 7,4%

Σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία εκτέλεσης του κρατικού προϋπολογισμού (ΚΠ), σε τροποποιημένη ταμειακή βάση, για την περίοδο Ιανουαρίου – Οκτωβρίου 2021, το πρωτογενές αποτέλεσμα διαμορφώθηκε σε έλλειμμα ύψους €7.204 εκατ., έναντι στόχου για πρωτογενές έλλειμμα €7.272 εκατ. (που έχει περιληφθεί για το αντίστοιχο διάστημα του 2021 στην επεξηγηματική έκθεση του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2022-2025) και πρωτογενούς ελλείμματος €9.065 εκατ. την ίδια περίοδο του 2020. Το ισοζύγιο ΚΠ παρουσίασε έλλειμμα ύψους €11.522 εκατ. έναντι στόχου για έλλειμμα €11.576 εκατ. (ήτοι χαμηλότερο έλλειμμα κατά €54 εκατ.) και έναντι ελλείμματος €13.451 εκατ. για το αντίστοιχο διάστημα του 2020.

Πίνακας 1: Εκτέλεση Κρατικού Προϋπολογισμού, Ιανουάριος – Οκτώβριος 2021 (εκατ. €, προσωρινά στοιχεία, σε τροποποιημένη ταμειακή βάση)

ΕΚΑΤ. €	Ιαν. - Οκτ. 2020 πραγμ. (Β)	Ιαν. - Οκτ. 2021 πραγμ. (Α)	Ιαν. - Οκτ. 2021 στόχος (Γ)	Διαφορά 2020 πραγμ. - 2021 πραγμ. (Α-Β)	Διαφορά 2021 πραγμ. - 2021 στόχος (Α-Γ)
Καθαρά Έσοδα	38.411	44.131	44.469	5.720	-338
<i>Εκ των οποίων:</i>					
Φόροι	35.527	38.642	37.406	3.115	1.236
Έσοδα από ΠΔΕ	4.437	3.551	4.042	-886	-491
Δαπάνες	51.862	55.653	56.045	3.791	-392
<i>Εκ των οποίων:</i>					
Τόκοι	4.429	4.545	4.481	116	64
Δαπάνες ΠΔΕ & Ταμείου Ανάκαμψης και	7.009	7.213	7.693	204	-480
Ισοζύγιο ΚΠ	-13.451	-11.522	-11.576	1.929	54
Πρωτογενές Αποτέλεσμα	-9.065	-7.204	-7.272	1.861	68

Πηγή: (α) Υπουργείο Οικονομικών (ΥΠΟΙΚ), (β) Eurobank Research.

Αναλυτικότερα, στο 10μηνο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2021, τα καθαρά έσοδα ΚΠ διαμορφώθηκαν σε €44.131 εκατ., παρουσιάζοντας αρνητική απόκλιση σε σχέση με τον στόχο κατά €338 εκατ. (ή κατά 0,8%), ενώ συγκριτικά με την αντίστοιχη περίοδο του 2020 παρουσίασαν αύξηση κατά 14,9%. Η εν λόγω απόκλιση σε σχέση με τον στόχο οφείλεται στο γεγονός ότι δεν εισπράχθηκε τελικά εντός του Οκτωβρίου 2021 – όπως είχε προβλεφθεί στο ΜΠΔΣ 2022-2025 – η δόση από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ) ύψους €1.718 εκατ., αλλά μετατοπίστηκε χρονικά στο επόμενο έτος. Επομένως, χωρίς αυτή, τα καθαρά έσοδα παρουσίασαν αύξηση έναντι του στόχου κατά €1.380 εκατ. (ή κατά 3,1%), γεγονός που αποδίδεται κυρίως στα αυξημένα φορολογικά έσοδα κατά €1.236 εκατ. (ή κατά 3,3%).⁵

Ειδικότερα, τον Οκτώβριο 2021 τα καθαρά έσοδα διαμορφώθηκαν στα €4.681 εκατ. μειωμένα κατά €1.696 εκατ. (ή κατά 26,6%) σε σχέση με τον μηνιαίο στόχο, ωστόσο αν εξαιρέσουμε το προαναφερθέν γεγονός με τη χρονική μετατόπιση της δόσης από το ΤΑΑ ποσού €1.718 εκατ., τα καθαρά έσοδα παρουσιάζουν μικρή υπέρβαση έναντι του στόχου κατά €22 εκατ. (ή κατά 0,5%). Τα έσοδα από φόρους ανήλθαν σε €4.963 εκατ., αυξημένα κατά €341 εκατ. (ή 7,4%) έναντι του μηνιαίου στόχου.

Από την πλευρά των δαπανών, καταγράφηκε συγκράτηση έναντι του στόχου της τάξης των €392 εκατ. (ή κατά 0,7%), κυρίως λόγω της υποεκτέλεσης του σκέλους του ΠΔΕ και του ΤΑΑ κατά €479

⁵ Η εν λόγω αύξηση οφείλεται κυρίως στα αυξημένα έσοδα του φόρου εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων που αφορά τις δηλώσεις του φορολογικού έτους 2020 καθώς και στα αυξημένα έσοδα ΦΠΑ που εκτιμάται ότι προήλθαν κυρίως από την αυξημένη τουριστική κίνηση.

εκατ.⁶ Τέλος, σε σχέση με την αντίστοιχη χρονική περίοδο του 2020, καταγράφηκε αύξηση των συνολικών δαπανών κατά €3.791 εκατ. (ή κατά 7,3%), λόγω των αυξημένων έκτακτων δαπανών που αφορούσαν στην αντιμετώπιση της πανδημίας, με τα συνολικά μέτρα στο 10μηνο Ιανουαρίου-Οκτωβρίου 2021 να ανέρχονται σε €7,9 δισεκ.

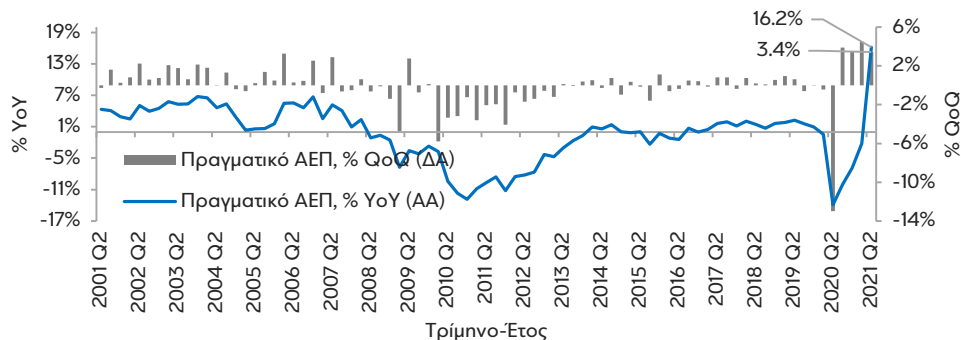
⁶ Ωστόσο, όσον αφορά το σκέλος του Τακτικού Προϋπολογισμού, παρουσιάζεται υπέρβαση στόχου στην κατηγορία των μεταβιβάσεων κατά €677 εκατ, η οποία οφείλεται κυρίως σε αυξημένες επιχορηγήσεις προς τους ΟΚΑ, και στην κατηγορία των αποκτήσεων παγίων περιουσιακών στοιχείων κατά €476 εκατ., λόγω του ότι επιταχύνθηκαν οι πληρωμές που προορίζονται για την εξυπηρέτηση των σχετικών συμβάσεων των εξοπλιστικών προγραμμάτων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.

Πίνακας Α1 Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Το 2^ο τρίμηνο 2021 η ετήσια μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ ήταν +16,2% YoY (-2,3% YoY (2021Q1) και -13,9% YoY (2020Q2)) και η αντίστοιχη τριμηνιαία μεταβολή ήταν +3,4% QoQ (+4,5% QoQ (2021Q1) και -13,0% QoQ (2020Q2))

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2021: 2021 +7,1%, 2022 +5,2%, 2023 3,6%

ΑΕΠ (% YoY, % QoQ)

Περίοδος: 2001Q2–2021Q2

Στοιχεία: τριμηνιαία

Μέσος Όρος: -0,4%

Διάμεσος: +0,6%

Μέγιστο: +16,2% (2021Q2)

Ελάχιστο: -13,9% (2020Q2)

AA = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

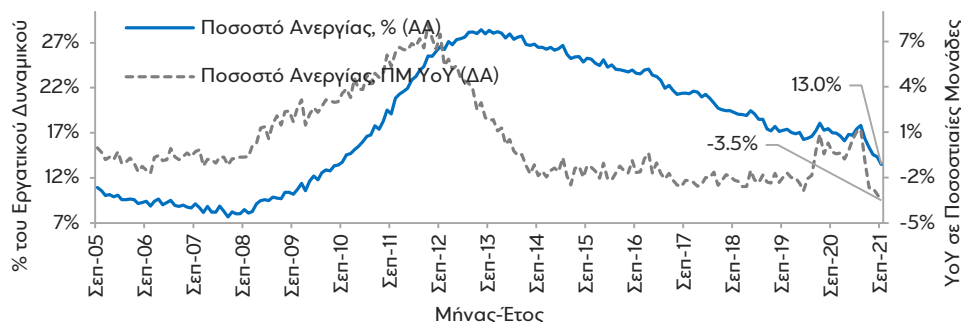
Δημοσίευση: 7/9/2021 (προσωρινά στοιχεία)

Επομ. δημ.: 6/12/2021 (προσωρινά στοιχεία)

Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Τον Σεπτέμβριο 2021 το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 13,0% (13,9% (8/2021) και 16,5% (9/2020)) και το αντίστοιχο μέσο ετήσιο μέγεθος (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν στο 15,6% (15,9% (8/2021) και 16,6% (9/2020))

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Νοε-2021: 2021 15,3%, 2022 15,0%, 2023 14,5%

Ποσοστό Ανεργίας (%)

Περίοδος: 9/2005-9/2021

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: 17,5%

Διάμεσος: 17,3%

Μέγιστο: 27,9% (7/2013)

Ελάχιστο: 7,2% (5/2008)

AA = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

ΠΜ = ποσοστ. μοναδ.

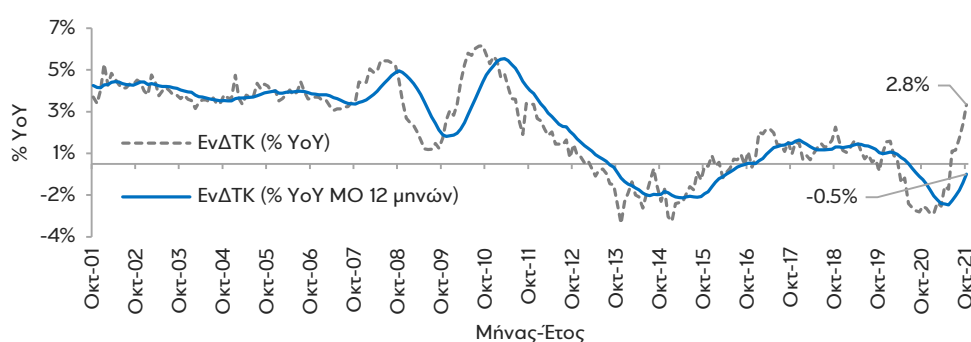
Δημοσίευση: 17/11/2021

Επομ. δημ.: 15/12/2021

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

Τον Οκτώβριο 2021 η ετήσια μεταβολή του ΕνΔΤΚ ήταν +2,8% YoY (+1,9% YoY (9/2021) και -2,0% YoY (10/2020)) και η αντίστοιχη μέση ετήσια μεταβολή (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν -0,5% YoY (-0,9% YoY (9/2021) και -0,8% YoY (10/2020))

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ιουλ-2021: 2021 +0,1%, 2022 +1,0%, 2023 +0,4%

ΕνΔΤΚ (% YoY)

Περίοδος: 10/2001-10/2021

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: +1,7%

Διάμεσος: +1,6%

Μέγιστο: +5,7% (9/2010)

Ελάχιστο: -2,9% (11/2013)

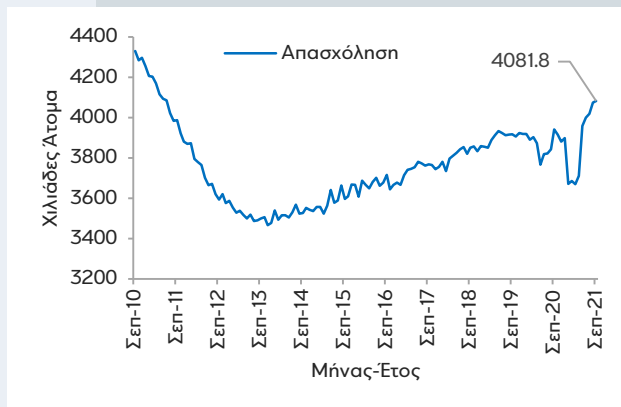
Δημοσίευση: 10/11/2021

Επομ. δημ.: 10/12/2021

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), Eurobank Research.

Πίνακας Α2: Δείκτες Οικονομικής Συγκυρίας και Προσδοκιών (υψηλής συχνότητας) της Ελληνικής Οικονομίας

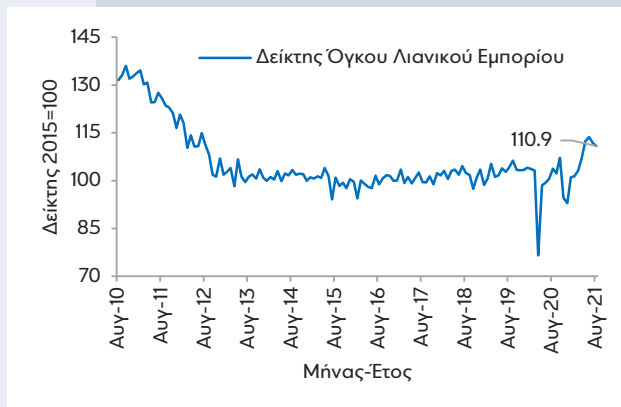
Απασχόληση (σύνολο οικονομίας): +3,6% YoY τον Σεπ-21 από +6,0% YoY τον Αυγ-21, +0,1% YoY την περίοδο Αυγ-20 – Σεπ-21 (12Μ) από -0,3% YoY την περίοδο Αυγ-19 – Σεπ-20 (επόμενη δημοσίευση: 15/12/2021)

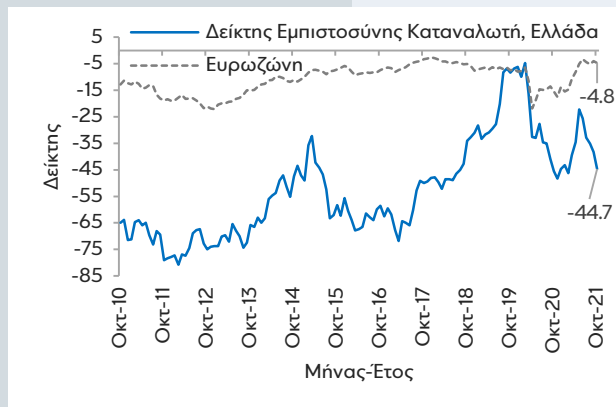
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος: 112,4 ΜΔ τον Οκτ-21, +2,7 ΜΔ MoM και +19,9 ΜΔ YoY τον Οκτ-21 από -3,3 ΜΔ MoM και +19,9 YoY ΜΔ τον Σεπ-21 (επόμενη δημοσίευση: 29/11/2021)

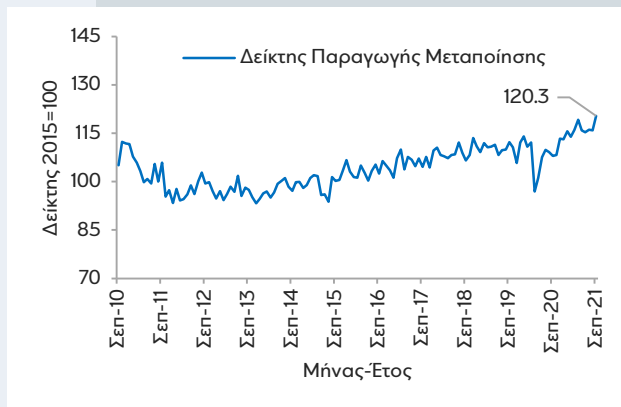
Δείκτης Όγκου Λιανικού Εμπορίου: -0,9% MoM και +6,8% YoY τον Αυγ-21 από -1,6% MoM και +11,3% YoY τον Ιουλ-21, +4,3% YoY την περίοδο Σεπ-20 – Αυγ-21 (12Μ) από -1,3% YoY την περίοδο Σεπ-19 – Αυγ-20 (επόμενη δημοσίευση: 30/11/2021)

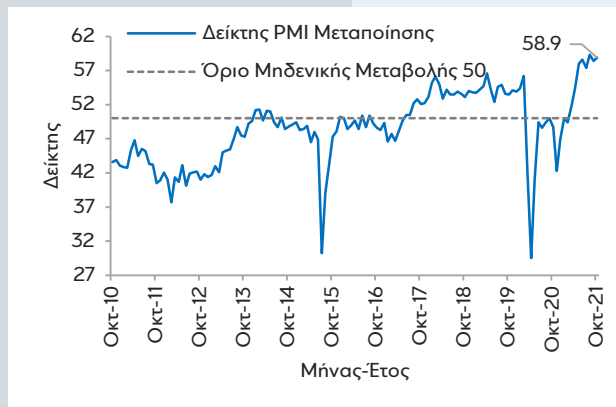
Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτή: -44,7 ΜΔ τον Οκτ-21, -6,4 ΜΔ MoM και +0,8 ΜΔ YoY τον Οκτ-21 από -3,2 ΜΔ MoM και +2,7 ΜΔ YoY τον Σεπ-21 (επόμενη δημοσίευση: 29/11/2021)

Δείκτης Παραγωγής Μεταποίησης: +3,9% MoM και +11,4% YoY τον Σεπ-21 από -0,2% MoM και +6,1% YoY τον Αυγ-21, +6,5% YoY την περίοδο Οκτ-20 – Σεπ-21 (12Μ) από -2,5% YoY την περίοδο Οκτ-19 – Σεπ-20 (επόμενη δημοσίευση: 10/12/2021)

Δείκτης PMI Μεταποίησης: 58,9 ΜΔ τον Οκτ-21, +0,5 ΜΔ MoM και +10,2 ΜΔ YoY τον Οκτ-21 από -0,9 ΜΔ MoM και +8,4 ΜΔ YoY τον Σεπ-21 (επόμενη δημοσίευση: 1/12/2021)

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), IHS Markit, Eurobank Research.
Σημείωση: ως ΜΔ ορίζουμε τις μονάδες δείκτη και ως MoM και YoY τη μηνιαία και την ετήσια μεταβολή αντίστοιχα.

Πίνακας Α3: Βασικά Μακροοικονομικά - Μικροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Ενημέρωση: 22/11/2021																
Μεταβλητές	Στοιχ.	Πηγή	Μέτρηση	Εποχ. Διόρθ.	Τελευταία Παρατήρηση	Παρατήρηση Προηγούμενης Περιόδου	Παρατηρήσεις Παρελθόντων Ετών									
Βασική Επισκόπηση																
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	γ	(1), (7)	% YoY	-	-9.0%	2020	1.8%	2019	1.7%	2018	1.1%	2017	-0.5%	2016	-0.2%	2015
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			€ δις	-	167.1		183.6		180.4		177.4		175.5		176.4	
Ονομαστικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			€ δις	-	165.3		183.3		179.6		176.9		174.5		176.4	
Ποσοστό Ανέργειας			%	-	16.3%		17.3%		19.3%		21.5%		23.5%		24.9%	
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή			% YoY	-	-1.3%		0.5%		0.8%		1.1%		0.0%		-1.1%	
Αποπληθωριστής Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος			% YoY	-	-0.8%		0.2%		-0.2%		0.3%		-0.6%		-0.3%	
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	q		% YoY	Ναι	16.2%	2021 Q2	-2.3%	2021 Q1	-13.9%	2020 Q2	2.3%	2019 Q2	1.4%	2018 Q2	1.6%	2017 Q2
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			% QoQ	Ναι	3.4%		4.5%		-13.0%		0.6%		0.2%		0.8%	
Ποσοστό Ανέργειας	m		%	Ναι	13.0%	Σεπ-21	13.9%	Αυγ-21	16.5%	Σεπ-20	16.8%	Σεπ-19	18.8%	Σεπ-18	20.9%	Σεπ-17
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή			% YoY	-	2.8%	Οκτ-21	1.9%	Σεπ-21	-2.0%	Οκτ-20	-0.3%	Οκτ-19	1.8%	Οκτ-18	0.5%	Οκτ-17
Αποπληθωριστής Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	q		% YoY	Ναι	-0.1%	2021 Q2	-1.5%	2021 Q1	-2.5%	2020 Q2	0.6%	2019 Q2	0.0%	2018 Q2	-0.4%	2017 Q2
Σύνιστ. Πραγμ. Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος																
Πραγμ. Ιδιωτική Καταναλ. (Νοικοκυριά και ΜΚΙΕΝ)	q	(1), (7)	% YoY	Ναι	13.2%	2021 Q2	-3.7%	2021 Q1	-14.6%	2020 Q2	0.8%	2019 Q2	2.8%	2018 Q2	1.9%	2017 Q2
Πραγμ. Δημόσια Κατανάλωση			% YoY	Ναι	6.1%		8.1%		-2.6%		7.7%		-4.3%		-1.4%	
Πραγμ. Επενδύσεις Παγίων (Ιδιωτικές και Δημόσιες)			% YoY	Ναι	12.9%		10.6%		3.6%		-18.7%		14.3%		0.9%	
Πραγμ. Εξαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)			% YoY	Ναι	22.6%		-10.9%		-27.6%		6.0%		8.4%		9.2%	
Πραγμ. Εισαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)			% YoY	Ναι	22.5%		-3.3%		-15.0%		1.9%		7.3%		8.3%	
Αποτελεσματικότητα																
Πραγμ. Παραγωγ. της Εργασίας (ανά άτομο)	q	(4), (7)	% YoY	Ναι	15.5%	2021 Q2	3.7%	2021 Q1	-11.2%	2020 Q2	0.8%	2019 Q2	0.2%	2018 Q2	2.1%	2017 Q2
Πραγμ. Παραγωγ. της Εργασίας (ανά ώρα εργασίας)			% YoY	Ναι	-8.9%		3.5%		18.7%		2.7%		-0.3%		2.6%	
Αγορά Εργασίας																
Απασχολούμενοι	m	(1), (7)	χιλ. άτομα	Ναι	4081.8	Σεπ-21	4073.6	Αυγ-21	3940.9	Σεπ-20	3916.9	Σεπ-19	3850.9	Σεπ-18	3768.5	Σεπ-17
Ανεργοί			χιλ. άτομα	Ναι	609.5		655.1		778.8		791.0		889.2		996.8	
Εργατικό Δυναμικό			χιλ. άτομα	Ναι	4691.3		4728.7		4719.7		4707.9		4740.1		4765.3	
Μη Ενεργός Πληθυσμός			χιλ. άτομα	Ναι	3164.4		3129.6		3168.5		3213.4		3226.2		3239.7	
Αγορά Ακινήτων																
Δείκτης Τιμών Διαμερισμάτων	q	(2), (7)	% YoY	Όχι	4.6%	2021 Q2	3.4%	2021 Q1	4.4%	2020 Q2	7.5%	2019 Q2	1.4%	2018 Q2	-1.2%	2017 Q2
Βιομηχανία και Εμπόριο																
Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών (PMI)	m	(5), (7)	ΜΔ	Ναι	58.9	Οκτ-21	58.4	Σεπ-21	48.7	Οκτ-20	53.5	Οκτ-19	53.1	Οκτ-18	52.1	Οκτ-17
Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής	(1), (7)		% YoY	Ναι	9.7%	Σεπ-21	9.6%	Αυγ-21	-2.3%	Σεπ-20	1.5%	Σεπ-19	3.3%	Σεπ-18	2.3%	Σεπ-17
Δείκτης Όγκου στο Λιανικό Εμπόριο			% YoY	Ναι	6.8%	Αυγ-21	11.3%	Ιουλ-21	-0.4%	Αυγ-20	1.7%	Αυγ-19	3.0%	Αυγ-18	0.7%	Αυγ-17
Δείκτης Κύκλου Εργασιών στο Χονδρικό Εμπόριο	q	(1), (7)	% YoY	Ναι	30.6%	2021 Q2	0.8%	2021 Q1	-20.3%	2020 Q2	-0.6%	2019 Q2	6.6%	2018 Q2	3.2%	2017 Q2
Δείκτης Κύκλου Εργασιών στον Τομέα των Αυτοκιν.			% YoY	Ναι	86.8%		16.6%		-39.3%		11.5%		16.3%		3.0%	
Εξωτερικές Τομές																
Ισοζύγιο Τρεκουσών Συναλλαγών (Α+B+Γ+Δ)	m	(2), (7)	Σ12m € δις	Όχι	-8.2	Σεπ-21	-8.5	Αυγ-21	-11.0	Σεπ-20	-4.0	Σεπ-19	-4.8	Σεπ-18	-3.0	Σεπ-17
A. Ισοζύγιο Αγαθών (A1+A2+A3)			Σ12m € δις	Όχι	-22.2		-21.4		-19.5		-23.4		-21.6		-19.8	
A1. Καυσαίων			Σ12m € δις	Όχι	-4.0		-3.6		-3.7		-5.3		-4.7		-3.9	
A2. Πλοίων			Σ12m € δις	Όχι	0.0		0.0		-0.1		-0.3		-0.1		0.0	
A3. Χωρίς Καύσιμα και Πλοία			Σ12m € δις	Όχι	-18.1		-17.8		-15.7		-17.8		-16.8		-15.9	
B. Ισοζύγιο Υπηρεσιών (B1+B2+B3)			Σ12m € δις	Όχι	11.9		10.6		8.5		21.3		18.7		18.1	
B1. Ταξιδιωτικό			Σ12m € δις	Όχι	8.6		7.3		4.3		15.5		13.7		12.5	
B2. Μεταφορών			Σ12m € δις	Όχι	3.5		3.4		4.5		6.0		5.3		5.0	
B3. Λοιπών Υπηρεσιών			Σ12m € δις	Όχι	-0.2		-0.2		-0.2		-0.2		-0.2		0.6	
Γ. Ισοζύγιο Πρωτογενών Εισοδημάτων (Γ1+Γ2+Γ3)			Σ12m € δις	Όχι	0.9		1.0		-0.7		-1.7		-1.6		-0.8	
Γ1. Αμοιβών και Μισθών			Σ12m € δις	Όχι	-1.1		-1.0		-1.2		-1.2		-1.1		-1.1	
Γ2. Τόκων, Μερισμάτων και Κερδών			Σ12m € δις	Όχι	-0.8		-0.8		-2.4		-3.2		-3.3		-2.1	
Γ3. Λοιπών Πρωτογενών Εισοδημάτων			Σ12m € δις	Όχι	2.7		2.8		2.9		2.5		2.8		2.5	
Δ. Ισοζύγιο Δευτερογενών Εισοδημάτων (Δ1+Δ2)			Σ12m € δις	Όχι	1.3		1.4		0.7		-0.2		-0.3		-0.6	
Δ1. Γενικής Κυβέρνησης			Σ12m € δις	Όχι	1.2		1.3		0.7		-0.3		-0.6		-0.9	
Δ2. Λοιπών Τομέων			Σ12m € δις	Όχι	0.0		0.0		0.0		0.1		0.3		0.3	
Δημοσιονομικά Στοιχεία (Γενική Κυβέρνηση)																
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ	γ	(1), (7)	%	-	-10.1%	2020	1.1%	2019	0.9%	2018	0.6%	2017	0.2%	2016	-5.9%	2015
Πρωτογενές Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ			%	-	-7.1%		4.1%		4.3%		3.7%		3.5%		-2.3%	
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ			%	-	206.3%		180.7%		186.4%		179.5%		180.5%		176.7%	
Επιτόκια Αναφοράς Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας																
Διευκόλυνση Αποδοχής Καταθέσεων	-	(2), (7)	%	-	-0.50%	18/9/19	-0.40%	16/3/16	-0.30%	9/12/14	-0.20%	10/9/14	-0.10%	11/6/14	0.00%	13/11/13
Δημοπρασίες Σταθερού Επιτοκίου			%	-	0.00%		0.00%		0.05%		0.05%		0.15%		0.05%	
Διευκόλυνση Οριακής Χρηματοδότησης			%	-	0.25%		0.25%		0.30%		0.30%		0.40%		0.75%	
Τίτλοι Ελληνικού Δημοσίου και Τραπεζικά Επιτόκια																
Απόδοση Τίτλων Ελληνικού Δημοσίου (10 έτη), Τέλος Περιόδου	m	(6), (7)	%	-	1.34%	Οκτ-21	0.85%	Σεπ-21	0.94%	Οκτ-20	1.17%	Οκτ-19	4.24%	Οκτ-18	5.44%	Οκτ-17
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Καταθέσεων (νέων)	(2), (7)		%	-	0.05%	Σεπ-21	0.05%	Αυγ-21	0.11%	Σεπ-20	0.23%	Σεπ-19	0.29%	Οκτ-18	0.29%	Σεπ-17
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Δανείων (νέων)			%	-	3.77%		4.14%		3.92%		4.59%		4.75%		4.70%	
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Καταθέσεων (υφιστάμενων)			%	-	0.04%		0.05%		0.11%		0.25%		0.30%		0.31%	
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Δανείων (υφιστάμενων)			%	-	3.57%		3.59%		3.78%		4.08%		4.31%		4.57%	
Χρηματοδότηση																
Γενικό Σύνολο Χρηματοδότησης (Α+B+Γ+Δ)	m	(2), (7)	€ δις	Όχι	152.2	Σεπ-21	155.6	Αυγ-21	171.9	Σεπ-20	175.2	Σεπ-19	192.7	Σεπ-18	203.6	Σεπ-17
A. Γενική Κυβέρνηση			€ δις	Όχι	33.6		33.9		24.8		18.3		16.1		17.0	
B. Ιδιωτικές Επιχειρήσεις			€ δις	Όχι	65.6		66.2		73.9		74.7		85.4		89.6	
Γ. Ιδιώτες και ΙΜΚΙ			€ δις	Όχι	47.4		49.5		64.7		71.2		79.0		84.1	
Δ. Αγρότες, Ελευθ. Επαγγελματίες και Ατομικές Επιχ.			€ δις	Όχι	5.6		6.0		8.6		11.0		12.2		12.9	
Καταθέσεις και Ρέπος																
Σύνολο Καταθέσεων και Ρέπος (Α+B+Γ+Δ)	m	(2), (7)	€ δις	Όχι	215.8	Σεπ-21	216.9	Αυγ-21	210.4	Σεπ-20	199.9	Σεπ-19	162.4	Σεπ-18	156.7	Σεπ-17
A. Κάτοικοι Εσωτερικοί (A1+A2+A3)			€ δις	Όχι	182.5		182.2		163.8		153.3		147.5		133.2	
A1. Γενική Κυβέρνηση			€ δις	Όχι	8.8		9.0		10.6		14.2		15.8		10.6	
A2. Ιδιωτικές Επιχειρήσεις (A2.1+A2.2+A2.3)			€ δις	Όχι	41.6		41.7		32.9		24.7		24.1		21.9	
A2.1. Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις			€ δις	Όχι	1.6		2.0		1.1		1.2		1.0		1.0	
A2.2. Λοιπά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα			€ δις	Όχι	3.4		3.3		2.4		2.1		1.6		1.6	
A2.3. Μη Χρηματοπιστωτικές Επιχειρήσεις			€ δις	Όχι	36.6		36.3		29.5		21.5		21.4		19.3	
A3. Νοικοκυριά και ΙΜΚΙ			€ δις	Όχι	132.1		131.5		120.2		114.4		107.7		100.7	
B. Κάτοικοι Λοιπών Χωρών Ευρωζώνης			€ δις	Όχι	3.5		3.5		2.0		1.6		1.6		1.5	
Γ. Μη Κάτοικοι Ευρωζώνης			€ δις	Όχι	8.2		7.9		6.2		6.3		5.3		6.8	
Δ. Υποχρεώσεις Σκεπζ. με Μεταβίβαζ. Περιουσ. Στοιχεία			€ δις	Όχι	21.6		23.4		38.3		38.6		8.0		15.2	
Δείκτες Εμπιστοσύνης																
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος	m	(5), (7)	ΜΔ	Ναι	112.4	Οκτ-21	109.7	Σεπ-21	92.5	Οκτ-20	108.0	Οκτ-19	102.4	Οκτ-18	100.4	Οκτ-17
Βιομηχανία (στάθμιση 40%)			ΜΔ	Ναι	8.6		3.3		-9.0		1.9		-3.4		-4.7	
Υπηρεσίες (στάθμιση 30%)			ΜΔ	Ναι	40.5		34.5		-25.6		15.4		10.7		14.4	
Καταναλωτές (στάθμιση 20																

Ομάδα Ανάλυσης και Έρευνας

Δρ. Τάσος Αναστασάτος | Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank
tanastasatos@eurobank.gr | + 30 214 40 59 706

Δρ. Στυλιανός Γώγος
Ερευνήτης Οικονομολόγος
sgogos@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 733

Άννα Δημητριάδου
Οικονομική Αναλύτρια
andimitriadou@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 793

Μαρία Κασόλα
Οικονομική Αναλύτρια
mkasola@eurobank.gr
+ 30 210 33 18 708

Όλγα Κοσμά
Ερευνήτρια Οικονομολόγος
okosma@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 728

Παρασκευή Πετροπούλου
Ανώτερη Οικονομολόγος
ppetropoulou@eurobank.gr
+ 30 210 37 18 991

Δρ. Θεόδωρος Ράπανος
Οικονομικός Αναλυτής
v-trapanos@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 711

Δρ. Θεόδωρος Σταματίου
Ανώτερος Οικονομολόγος
tstamatiou@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 708

Ευαγγελία Τσιμπρού
Οικονομική Αναλύτρια
etsiamprou@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 712

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στην ηλεκτρονική διεύθυνση που ακολουθεί: <https://www.eurobank.gr/en/group/economic-research>
Εγγραφείτε ηλεκτρονικά, σε: <https://www.eurobank.gr/el/omilos/oikonomikes-analuseis/forma-ekdilosis-endiaferontos>
Ακολουθήστε μας στο **twitter**: https://twitter.com/Eurobank_Group
Ακολουθήστε μας στο **LinkedIn**: <https://www.linkedin.com/company/eurobank>

DISCLAIMER

This report has been issued by Eurobank S.A, ("Eurobank") and may not be reproduced in any manner or provided to any other person, Each person that receives a copy by acceptance thereof represents and agrees that it will not distribute or provide it to any other person, This report is not an offer to buy or sell or a solicitation of an offer to buy or sell the securities mentioned herein, Eurobank and others associated with it may have positions in, and may effect transactions in securities of companies mentioned herein and may also perform or seek to perform investment banking services for those companies, The investments discussed in this report may be unsuitable for investors, depending on the specific investment objectives and financial position, The information contained herein is for informative purposes only and has been obtained from sources believed to be reliable but it has not been verified by Eurobank, The opinions expressed herein may not necessarily coincide with those of any member of Eurobank, No representation or warranty (express or implied) is made as to the accuracy, completeness, correctness, timeliness or fairness of the information or opinions herein, all of which are subject to change without notice, No responsibility or liability whatsoever or howsoever arising is accepted in relation to the contents hereof by Eurobank or any of its directors, officers or employees, Any articles, studies, comments etc, reflect solely the views of their author, Any unsigned notes are deemed to have been produced by the editorial team, Any articles, studies, comments etc, that are signed by members of the editorial team express the personal views of their author,

